

Література.

1. Поддєрьогін А. М. Фінансовий менеджмент: підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. - К.: КНЕУ, 2005. – 535 с.
2. Крайник О.П., Клепикова З.В. Фінансовий менеджмент // навч. посібник. Видання 2-ге. - Львів, Інтелект - Київ ДАКОР, 2007. - 260 с.
3. Момот Т.В., Безугла В.О., Тараруєв Ю.О., Кадничанський М.В., Чалий І.Г. Фінансовий менеджмент : Навч. посіб. / За ред. Момот Т.В. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 712 с.
4. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: підручник / В.М. Шелудько ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - 2-ге вид., стер. - К.: Знання, 2013. - 375 с.

ПРИЗНАЧЕННЯ ТА СУТНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Хасай Р. Г., студент

Науковий керівник: Догадайло Я. В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Мистецтво управління підприємством полягає в тому, щоб гарантувати існування підприємства та пристосувати його діяльність до розвитку ринків та зовнішнього середовища. Головною задачею керівника при цьому є формування процесів на підприємстві та управління ними з обліком минулих дій та орієнтуючись на наступні зміни таким чином, щоб з одного боку, вижити, а з іншого-зберегти здатність підприємства розвиватися далі. Проблеми, що виникають у зв'язку з цим, складаються з своєчасного отримання та переробки інформації, яка оповіщає про зміни та розвиток. Важність інформації як виробничого фактору росте, але нею рідко займаються на підприємстві, оскільки недооцінюють її значення для управління. Але, щоб керувати підприємством, необхідно мати правильне уявлення як про зовнішнє середовище, так і про стан виробничо-господарської та фінансово-економічної діяльності підприємства, реально оцінювати можливі перспективи та використовувати їх для досягнення цілей. Задачу надання необхідної інформації і вирішує управлінський облік-система збору та аналізу даних про фінансову діяльність підприємства, орієнтоване на потреби вищого керівництва, необхідної для прийняття стратегічних і тактичних управлінських рішень.

Уся інформація, яка поступає на підприємство завдяки управлінському обліку, повинна бути більш деталізованою та розширеною, ніж інформація, що забезпечується бухгалтерським обліком.

Таким чином, управлінський облік та його постановка є актуальною в наш час організаційною системою інформаційного забезпечення керівника, бо вона включає не тільки, аналіз, але й дозволяє моделювати господарські операції. Постановка управлінського обліку неможлива без чіткого розуміння сутності цього процесу, тобто визначення сутності поняття.

В сучасних умовах поняття „управлінський облік” трактують по-різному у зв'язку з тим, що як окреме поняття він виник відносно недавно і єдиного визначення немає (таблиця 1).

Таблиця 1 - Порівняльний аналіз визначень понять „Управлінський облік”

Автори	Визначення	Переваги	Недоліки
1	2	3	4
Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”	Це система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємств для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством.	вказано для кого підготовлюється інформація	- відсутня мета підготовки інформації - не вказано поступові етапи процесу - обмежено сфери діяльності підприємства
Бутинець Ф.Ф.	Це процес виявлення, вимірювання, накопичення, аналізу, підготовки, інтерпретації та передачі інформації, що використовується управлінською ланкою для планування, оцінки та контролю всередині підприємства.	- послідовно вказані етапи процесу - послідовно вказані етапи процесу - вказано для кого підготовлюється інформація	-
Друрі К.	Це система підготовки інформації для менеджерів всередині підприємства, з метою допомогти з прийняттям правильного рішення.	- вказано для якої саме посади необхідна ця інформація - вказано для кого підготовлюється інформація	- не вказано поступові етапи процесу - обмежено сфери діяльності підприємства
Данилочкіна Н.Г.	Це основний елемент системи контролінгу на підприємстві, який надає релевантну інформацію для прийняття управлінських рішень.	- вказано мету процесу підготовки інформації	- є частиною системи контролінгу, а не самостійною системою - не вказано поступові етапи процесу

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
Цигилик І.І.	Це процес виявлення, вимірювання, нагромадження, аналізу, підготовки та передачі інформації у ланку управління з метою використати в системах планування, оцінки та контролю всередині підприємства.	- послідовно вказані етапи процесу - вказано мету процесу підготовки інформації - точно вказує напрямки управлінського обліку	-
Дугельний А.П., Комаров В.Ф.	Це процес підготовки звітів про результати господарської діяльності підприємства для внутрішніх користувачів(менеджерів).	-- вказано для якої саме посади необхідна ця інформація - вказано для кого підготовлюється інформація	- не вказано поступові етапи процесу - відсутня мета процесу підготовки інформації
Николаєва О.Є. Алексеева О.В.	Представляє собою достатньо широку область бухгалтерського обліку та враховує в себе усі види облікової інформації, що необхідні для управління підприємством.	точно вказує напрямки управлінського обліку	є системою бухгалтерського обліку
Голов С.Ф.	Це процес виявлення, вимірювання, накопичення, аналізу, підготовки, інтерпретації та передачі інформації, що використовується управлінським персоналом для планування, оцінки та контролю всередині організації та забезпечення відповідного підоблікового використання ресурсів.	- послідовно вказані етапи процесу - вказано мету процесу підготовки інформації	- складне - не вказано кому потрібна інформація
Гущина І.Є. Бала кірева Н.М.	Є аналітичною системою формування інформації, що необхідна для прийняття управлінських рішень.	вказано мету процесу підготовки інформації	- не вказано поступові етапи процесу - не вказано кому потрібна інформація
Корпорація „Діаполь”	Це ідентифікація, збір, реєстрація, узагальнення, аналіз та передача внутрішнім користувачам інформації, що необхідна для управління підприємством.	- вказано мету процесу підготовки інформації - послідовно вказані етапи процесу	- не вказано кому потрібна інформація
Лень В.С.	Це збір, ідентифікація, вимірювання, систематизація, аналіз, розкладання, інтерпретація і передача інформації для управління будь-якими об'єктами.	- вказано мету процесу підготовки інформації - послідовно вказані етапи процесу	- обмежено сфери діяльності підприємства - не вказано кому потрібна інформація

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
Нападовська Л.	Це система інтегрованої інформації, що вміщує в собі підсистеми прогнозування та планування собівартості, обліку витрат та калькулювання собівартості продукції, аналіз формування собівартості та підготовки управлінських рішень, які пов'язані з поточною діяльністю й майбутнім розвитком підприємства.	- точно вказує всі напрямки управлінського обліку - вказано мету процесу підготовки інформації	- складне - не вказано поступові етапи процесу - не вказано кому потрібна інформація
Лишиленко О.В.	Це система збирання, оброблення та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів з метою прийняття ефективних управлінських рішень.	- вказано мету процесу підготовки інформації - вказано для якої саме посади необхідна інформація	- не вказано поступові етапи процесу

Отже, порівняльний аналіз існуючих визначень поняття «управлінський облік», сформульовані їх недоліки та переваги (таблиця), дозволили виявити, що найбільш повними та об'єктивними визначеннями поняття «управлінський облік» є у Бутинця Ф.Ф., Нападовської Л., Голова С.Ф. Таким чином, під «управлінським обліком» пропонується розуміти систему обробки та підготовки інформації, що використовується управлінською ланкою (менеджерами) для планування, оцінки та контролю всередині підприємства, з метою прийняття управлінських рішень.

Література.

1. Анташов В.А. Экономический советник менеджера: уч.-пр. пособие / В.А. Анташов, Т.В. Уварова. – М.: «Финансы, учет, аудит», 1996. - 320 с.
2. Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”.
3. Бухгалтерський управлінський облік: підруч. / Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк, Н.М. Малюга, Л.В. Чижевська. – Житомир: ПП „Рута”, 2005. – 480 с.
4. Друри К. Введение в управленческий учет / Друри К.: пер. с англ. / Под ред. С.А. Габалиной. - М.: Аудит, ЮНИТИ, 1998. – 279 с.

5. Контроллинг как инструмент управления предприятием / [Ананькина Е.А., Данилочкин С.В., Данилочкина Н.Г. и др.] ; под ред. Н.Г. Данилочкиной. – М.: ЮНИТИ_ДАНА, 2004. – 279 с.
6. Цигилик І.І. Контролінг: навч. посіб. / Цигилик І.І. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 76 с.
7. Дугельний А.П. Бюджетное управление предприятием: учеб.-практ. пособие / А.П. Дугельний, В.Ф. Комаров. - 2-е изд. - М.: Дело, 2004. – 432 с.
8. Николаева О.Е. Стратегический управленческий учет / О.Е. Николаева, О.В. Алексеева. - М.: Едиториал УРСС, 2003. - 304 с.
9. Голов С.Ф. Управленческий учет / Голов С.Ф. - Х.: Фактор, 2009. – 784 с.
10. Гущина И.Э. Управленческий учет, основы теории и практики / И.Э. Гущина, Н.М. Балакирева. - М.: КНОРУС, 2004. - 192 с.
11. Лень В.С. Управлінський облік: навч. посібник / Лень В.С. - К.: Знання-Прес, 2003. – 287 с.
12. Нападовская Л. Проблемы становления и развития управленческого учета в Украине / Л. Нападовская // Бухгалтерский учет и аудит. - 2001. - № 9. - С. 33-38.

МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДОМАШНІХ ГОСПОДАРСТВ

*Ключник Л. В., провідний інженер
ДУ «Інститут регіональних досліджень
ім. М. І. Долишнього НАН України»*

Сучасна світова фінансова теорія і методологія фінансів ґрунтується на доктрині, згідно з якою головною функцією фінансової системи країни (регіону) є задоволення потреб людей. Будь які суб'єкти економічної діяльності існують для того, щоби сприяти виконанню цієї функції. Домашні господарства, як безпосередні учасники і суб'єкти фінансового ринку, зацікавлені у розміщенні власних заощаджень, є первинними донорами грошових фінансових ресурсів на фінансовому ринку і надають заощадження у розпорядження інших осіб. Власні заощадження домогосподарств є внутрішнім фінансовим ресурсом регіону, провідна роль якого обумовлена неспроможністю зовнішніх інвестицій забезпечити усі потреби регіонального розвитку, а розмір та ефективність